

A „KELET” előfizetési díja:
Vilákra postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 10 frt.
Félévre 8 „
Negyedévre 4 „
Egy hóra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:
Főttér 4-ik szám hórá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az ÉRTÉKESEB CZIKKEK DIAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hórá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1877. decz. 19.

(?) Sajátságos változáson mentek a mi politikai állapotaink keresztül. Alig pár éve mult, hogy minden legkisebb alkalomra hatalmas küzdelmekben nyilatkozott a nemzet politikai érdekeltisége és tevékenysége; egy-egy miniszteri rendelet, avagy időközben megürrült tisztviselői állomás betöltésének alkalma elégséges anyagul szolgált a leghevesebb agitációkra s most — az egész ország majdnem minden törvényhatósága a restauráció közvetlen küszöbén áll s még is a legközelebb érdekelt körökön kívül alig van választó, a ki tudomást szerezni is érdemesnek tartaná a már holnap megkezdődő választásokról.

Eszünkbe sem jut a fölött sopánkodni, hogy a párttusák viharos napjai letűntek. Egy nemzet életében mindig beteges állapot jelzője, ha közügyei intézése folyamában a nézeteltérések egész a gyűlölségig fajulhatnak s még inkább, ha a politikai tényezők hatás-körének félreösszemerésével, oly testületek mi-veletai, a melyek specialis feladatok megol-dására hivatják, az egész államügyeit irányzó elvek küzdterévé tetteket. De, ha e fogalom-zavar az egyik szélsőségekbe ragadja az állam polgárait s gátjául szolgál a politikai ténye-zők egészséges működésének; viszont, ép oly beteges állapotot jelez a másik szélsőség, mely-ben általános lethargia, egyáltalán közönységek harapózik el minden közügy intézése iránt s a választókat annyira saját magán ügyeik kö-rére szorítokznak egész tevékenységükkel, hogy a közjó munkáira semmi erejük, érdekelt-ségük és buzgalomuk sem marad fön.

Féltő, a szemmel látható jelek félrema-gyarázhatatlanul arra látszanak utalni, hogy népünk már-már ez irányban kezdett tere-lődni s a kérdés csak az, ha ez épen nem öröndetes symptoma mélyen fekvő szervezeti baj eredménye-e, vagy pedig csak a pillan-nyi körülmények és viszonyok kivételes kö-vetkezménye, mely a localis baj elhárításával maga is megszűnik s a szervezet egészséges élettevékenységének helyet ad s alkalmat nyújt ismétlen?

Tagadhatatlan, hogy a mai megye ne-vezetes különbségeket mutat föl a régi comi-tatushoz képest s míg egykor a tekintetes karok és rendek vég nélkül való dictióik áradatában abban a szent hiedelemben ringat-baták magukat, hogy a haza sorsát kizáró-lag ők intézik és döntik el, addig a mai me-gye a törvényben szabatosan körülírt határok között mozoghat csak s utalva van azoknak a specialis teendőknél elintézésére, a melyek mellett bizony nem általános phrasisköböl és hazafias esküdozésekkel szőtt oratioikkal ment-jük meg a haza alkotmányát, de annál több szakzsömérlet, komoly tanulmányt és odaadó munkásságot követelnek, a melyek, igaz, sok-kal szűkebb körre terjedő, de annál intenzi-

vebb és indokoltabb érdemeket szerezhetnek egyik-másik buzgólkodónak.

Nős, nincs miért pirunkodunk annak bevallásában, hogy a milyen kitanult prakti-kusok valánk ama régi (s könnyű) terrenu-mon, ép oly unjezok vagyunk még a komoly munka e csak most megnyitott mezején. Osoda-e, tehát, hogy az unjezok — épen mint unjezok — nem bírnak még akkora diadalokat fölmutatni, a leküzdendő sok ne-hézséggel szemben, mint fölmutattak az egy-koriak, a csak épen becsületes szívét s józan esztet kívánó feladatok körében. Mert, hát őszintén bevallhatjuk azt is, hogy bizony a magyar csak épen most és nem is valami nagyon rohamos léptekkel indult meg ázsiai természetének majdnem munka nélkül termő talajjáról, a véres verejtek nélkül bizony so-vány termést nyújtó észak-nyugat tájaira.

Még tanulunk kell a tanulás mester-ségét; még fáradsággal kell bele törődnünk a fáradságos munka szokássá változtatásába s épen nincs miért csodálkozunk rajta, ha a szűz gyepek hám és nyereg nélkül fölno-vedett csikója egyelején vonakodik a teher hordozástól, de csak, hogy tűze, heve formá-kat nyerve annál hiszkebb és értékesebb kincsévé váljék a gazdáinak.

Mi részünkről bizunk nemzetünk ösere-jében és természetének hazafias alapvonasá-sában, mely leküzdve a kezdet nehézségeit, egészséges tényezőjévé fogja magát kinőni annak a munkakörnek, a mely a törvényha-tóságok új formákba öntött terén várja a buzgó és értelmes munkásokat.

Vajha az épen küszöbön álló restaura-tiók folyamán ismét egy lépést tehessenek törvényhatóságaik a modern állam-intézmé-nyek nálunk még újdón utján s a választá-sokat irányzó tényezők, tudatában magas hivatásuknak, kizárnák körükből az egyéni érdek, az önsó ambíció és személyeskedés minden rugóját s egyetlen irányadójukul a szent és sérthetetlen közérdeket választanák! Ugy legyen!

Kolozsvári ipar- és iparműtörté-nelmi kiállítás.

VIII.

Festmények és fényképek.

A tárlat rendező bizottsága, helyet adván a kiállításon a magosabb iparnak, a Királyhágón in-neni rész festői és fényképeszei igyekeztek is ki-tenni magukért. Kolozsvárról első sorban Sárdi István, a külföldről nem rég hazajött fiatal festő képei: az alvó vadász, egy eredeti festmény kö-zépkorias jelmezben, és az elhunyt Raiffai bá-csinak igen jól talált képe érdemelnek figyelmet. A ríktő színekben gyönyörködő pórias izlés bizonyára nem akad meg ezen képeken, de csak a kevésbé szakértő is első pillanában felismeri a

mondhatni bölcsőt, elképzelttem magamnak reg-gel, kora hajnalban, mikor be vannak öregeim még temetkezve rojtos takarók alá. Három órát üti a fali óra. Ilyen időtájakban szokott minden öreg ember felébreszteni: „Alszol Mamete? . . . „Nem alszol édesem. Nemde Móricz na-gyon jó fiu”. Oh! ugy van; nagyon kedves jó fiu?”

És így egész folytatását képzeltem el a nyá-jas beszélgetésnek csupán az egymás mellé állított apró ágyak láttára.

Ez elmékedések alatt egy borzasztó dráma részletei folytak le ott túl a szekrény ajtaja előtt. Arról volt szó, hogy a legfelső polczról le-vegynének bizonyos befőttes üvegek, pálinkában el-akott cseresznyével telve, mely tíz év óta várt már Móriczra, s melyet most az én tiszteletemre akartak kibontani.

A Mamette eszései daczára az öreg em-ber mindenképpen azon volt, hogy ő személyesen ve-gye elő a cseresznyét; s neje nagy ijedelmére, felállva egy székre igyekezett elérni a magos pol-czot. . . . Elképzelték minő jelenet fejtett ki eb-ből: az öreg remeg, s igyekszik láb ujj hegyre emelkedve elérni az üveget, a kis kékek görcsö-sön kapaszkodnak a székbe, s Mamete hátuk mö-gött, felemelt karokkal, alig lihegve, s ehez véve a szétterjengő jó balzsam illatot, mely a szek-rény belsejéből, s az ott félhalmozott, régiségtől megsárgult ruhaneműkből árad ki. . . . Nagyon kedves jelenet volt. . . .

Végre nagy fáradságok után sikerül kéz-bez keríteni a híres cseresznye üveget, s vele együtt egy kis ezüst poharat szép czírfázatokkal, mely a Móricz volt kis gyermek korában. Meg-tölték nekem színlúgt a pohárkát; Móricz is oly igen szerette a cseresznye vizet! Kiraknak a cse-resznyebl is, s az öreg mialatt kínál biztatólág sugja: Ön nagyon szerencsés, hogy ehetik e cse-resznyebl . . . Nőm készítette el a Móricz szá-mára . . .

borongós sötét színek alól a fiatal festő hivatott-ságát. Sárdi könnyűséggel kezeli esetjét s képein nem lehet nyomát látni a határozatlanul ide-oda kapkodó, kicsinyesre ügyelő és az összehatást tönkre tevő kontárságnak, Alkotásaiból még egy kis szükséges melegség hiányzik, a mit mi az ányas részekben a szürke színek tulságos hasz-nálatának rovunk fel, de ez csak olyan hiba, mely-et Sárdi tehetsége önmagától fog leküzdöni. Csak kitartása legyen az írja festőnek, nálunk a művészet kemény kenyér, de minden színeknek s jónak küzdelem a szülőnyája.

Legnagyobb számmal Kővári Endre állí-tott ki városunkból festményeket. Kővári egy idő óta tagadhatatlanul nagyon sokat haladt a fes-tészetben, különösen szerencsés az arcképek el-találásában, így az elhunyt Zsigmond Elek, Nagy Ferencz, az élő Graef Ede, Teloki Sándor képei igen jól találnak, — a mint ezt köznyelven mon-dani szokták, — színezésük is elég eleven s mint arcképfestőt, dicsérik Kővárit; hibája Kővári ké-peinek a kültői felfogás, a teremő erő, az egysé-ges alapeszme hiánya. A „torockói leány” pól-dátul csak a ruházatra rakott színekkel hat, álla-sában nincs eszme, költőiség, arca nem elég ke-rekded, szával nem viseli magán a teremő mű-vész elme nyomait.

Brassóból Herter odaváló festő küldött számos képet, a melyek egy része a karzaton van elhelyezve. Sajnáljuk; de e képekről kevés elisme-réssel szólhatunk, törekvést árul el mindenik, de sem a színeknek sem az alakoknak nincs harmóni-ájuk és kifejezésük, mint mondani akarna min-denik valamit, de az erő hiányzik hozzá belőlük.

A másolatok között Fodor Lajos győ-nyőrdíronjára, Vastag pipázó cigányneje után kérésztve, egyike a legfeljebb közli ügyességgel tanuskodó munkáknak. Sajnos, hogy ily tehetségek nem találnak nálunk érdemüköz méltó elhelyezést. Mellette B. Bornemissza Albertné, gróf Kornis Gábrilla megfőlt szép porcellán-fest-ményei gyűjtönek nagy közönséget maguk köré. Herrman és Doréthea illusztrációjából kettő, Schil-ler „Haramiák” című darabjának illusztrációjából egy, és Schiller „Die Erwartung”-ja. Mind a négy kép úgy a jó eleven színek szép összhangja, mint az alakok pompás kivitelénél fogva méltán feltűnt.

B. Zessnernek eredeti festményei és másolatai a tárlat jobb festményei közé tarto-znak, egy cigányának a képe az alakot tekintve elég eredeti, de nincs élet és erő benne; Titán Madonnájának másolata is ugyanebben a hibá-ban szenved.

Még felemlítjük Bokros Eleknek és Kiss Eleknek mint műkedvelőknek, csinos festményeit s talán még ezekhez sorolhatjuk a Biasini Domokosné által sok ügyességgel mohából és szalmából kirakott szép képeket s a porosz „Spritz”-methodus utján nyárfára készített igen csinos virágcsoporthozatát és hajmunkáját.

Fényképekben szintén elég gazdag a kiál-lítás. Első helyen áll Veres Ferencz, váro-sunk előretörő fényképészének csoportozatos ki-állítás. Első helyen áll Veres Ferencz, váro-sunk előretörő fényképészének csoportozatos ki-

állítás, melyben az oly nagy tökélyre vitt pho-tografianak minden újabb vívmánya, művészi-leg kivitt munkákkal van kiállítva, ott Ferrotyp-fénykép vaslapra, képek elefántosontra, fénynyo-matok és nagy számmal igen szép porcellánra áttett fényképek. Kiválóan kitűnnek ezek mellett Meinhárdt Agost, fényképésznek Nagy Sze-benből, valóban finom izlésről tanuskodó kitűnő képei. Hasonlóan elismerést érdemelnek Kolozs-várról a Tauffer és Veres Gyula műter-mének mutatványai és az ugyanott Galter Oszkár által készített meglehetősen krómoképek.

A régiók festményei közül különösen kivá-lik Özy Silling Jánosnénak a nagy te-rem négy oldalajaja felé függesztett, igen régi és nagy műbesszel bíró négy nagy tájképe; Hut-flesz Károlynak egy kicsiny, de valamely kitűnő művész ecsetéből származó s egy halott lelkész ábrázoló értékes képe.

A régiók festményei közül különösen kivá-lik Özy Silling Jánosnénak a nagy te-rem négy oldalajaja felé függesztett, igen régi és nagy műbesszel bíró négy nagy tájképe; Hut-flesz Károlynak egy kicsiny, de valamely kitűnő művész ecsetéből származó s egy halott lelkész ábrázoló értékes képe.

— Aztán — ugymond, és ez a legérdekesebb — nem szabad elfelejtünk, hogy a 70.000 ember elvesztése egyenlő 14,000.000 rubel kiadással, ha egy fegyveres katona értékét a háboru-ban 200 rubelre tesszük. Békeidőn csak felé-nyit er. — Hat mi ez a 14 millió rubel, ha meg-gondoljuk, hogy a háboru miliárd rubeleket nyel el? Látni való tehát, hogy szembeállítva azzal a kolosszális áldozattal, melybe nekünk a háboru kerül, 70,000 embernek sőt háromszor annyinak elvesztése is nem nagy kár nekünk. Nagyobb kár az, a mit a fiatal katonáknak a távoli csataterre elszállítása okoz; és e tekintetben igazán kár min-den katonáért s még inkább minden tisztért, a kit elvesztünk, mikor már annyit kölcsönzünk rá. A tiszték, mint a megelőző háboruban is, két-százalékát képezik a veszteségnek.

Most már tehát eléggé megismerhetjük a magosos muszka gondolkodást, írja a „Hon”, mely az embert annyira sem becsüli, mint más civilizált ország a barmot.

Az orosz kormány azt akarja, hogy a por-ta egy külön követet küldjön az orosz főhadiszál-lásra békét kötni, de ebbe meg a porta nem egyezik bele. Bismack herczeg minden áron azt óhajtja, hogy a porta direkt Oroszországgal al-dukozzék és békéljen meg, ha lehet.

Az orosz kormány azt akarja, hogy a por-ta egy külön követet küldjön az orosz főhadiszál-lásra békét kötni, de ebbe meg a porta nem egyezik bele. Bismack herczeg minden áron azt óhajtja, hogy a porta direkt Oroszországgal al-dukozzék és békéljen meg, ha lehet.

Az orosz kormány azt akarja, hogy a por-ta egy külön követet küldjön az orosz főhadiszál-lásra békét kötni, de ebbe meg a porta nem egyezik bele. Bismack herczeg minden áron azt óhajtja, hogy a porta direkt Oroszországgal al-dukozzék és békéljen meg, ha lehet.

A HÁBORU.

A béke-mediáció ügyéből, a mint a dolgok ma állanak, aligha lesz valami. Min-denfelől jelentik és erősítetik, hogy Oroszország szóba sem akar állani a portával az ennek jegy-zékében megjelölt alapon. Sőt hír szerint még Anglia sem tartaná kielégítőnek e basist a béke-közvetítésre.

Az orosz kormány azt akarja, hogy a por-ta egy külön követet küldjön az orosz főhadiszál-lásra békét kötni, de ebbe meg a porta nem egyezik bele. Bismack herczeg minden áron azt óhajtja, hogy a porta direkt Oroszországgal al-dukozzék és békéljen meg, ha lehet.

Az oroszok veszteségei és azok okai.

A „St.-Petersburger Zeitung” nov. 8-iki száma az oroszok a háboru alatt szenvedett vesz-téseit és azok okait fejtegeti.

későn hazajőnni, nemde? Mire az öreg hamiskás mosolylog vissza felelt: „Hé! hé! magam sem tudom . . . talán nem . . . S aztán nevetve néz-tek egymásra, s a kis kékek látva e nevetést, ők is nevettek, s a kanárik túl az ablak párkányán, hasonlóan elkezdtek nevetni a maguk módja sze-rint, köztünk legyen mondván, azt hiszem, a meg-romlott cseresznye illata valamennyit megrésze-gítette kissé.

„Akár hogy is, szegény jó férjem . . . csak tud jól járni még! . . .

XIII.
Achille apó.
(Párisi kép).

A gyárak tornyában most dött el a de-let; a nagy, térs hallgatag udvarok zaj és ele-venséggel telnek meg. Achille anyó odahagyja az ablakot, bol kézi munkájával volt elfoglalva, s készült megtéríteni az asztalt. Az gazda mindjárt jönni fog reggelizni. Ott dolgozik egészen a kö-zelben, ama öreg ajtaja nagy műhelyben, mely-nek környéke úgy el van árasztva fadarabokkal, s melyből egész nap reggeltől estig kihallszik a

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppel Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eck-haus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasenstein és Vogler hirdetés közz. irodája. (Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.)

Nyitási czikkok
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Azt kérde legelőbb, hogy hát csakugyan igaz volna, hogy Oroszország a háboruban oly igen so-kat szenvedett? s hivatalos adatok alapján követ-kező számítás tesz:

„Az orosz sereg a háboru kezdetétől novem-berig 70,000 embert veszített, kék vagy oléslek vagy mint harcra képtelenek a küzdők horából kilépni kényszerültek. Az orosz sereg tehát elveszté katonái 20 százalékát, vagyis egy ötödresztét, ha a létszámot 350,000 emberre tesszük.”

S akkor aztán kezdődnek a históriai össze-hasonlítások. „A friedlandi ütközetben elvesztet-tünk 25,000 embert, Brodínónál 50,000 embert. Az „accuratus” németek 1870-ben egy csatában 28,000 halottat és sebesültet veszítettek, és a jné-met sajtó még se kelt ki keserű kifakadásokba a vérpazarlásokért.”

„Csak gondoljuk meg — mondja a világlap — hogy Oroszország népességének évi növedéke kedvező időben egy milliót is kitesz, fiu és leány-szülötteket együttvéve; s még rossz időben is, mi-kor a házasságok kötése és a születések száma csökken, a halálozások pedig szökken, kiteszi a növedék az egy millió felét, az az még 1877-ben is lesz 350 ezer újszülött fiu. Tehát — így folytatja számításait a muszka statisztikus a leg-nagyobb lelki nyugalommal — 70,000 eleste még nem támadja meg az állami embererő alapjától, a lakosság létszámát, s még az sem támadná meg, ha mind a 250,000 embert elvesztették. Csak a tőke kamatát, az évi szaporodást veszítünek el. Franciaország, melynek kedvező években nincs ily természetes szaporodása, járvány vagy háboru esetén nem a százalékból, hanem a tőkéből emészt azaz lakosságának létszáma fogy.”

„Aztán — ugymond, és ez a legérdekesebb — nem szabad elfelejtünk, hogy a 70.000 ember elvesztése egyenlő 14,000.000 rubel kiadással, ha egy fegyveres katona értékét a háboru-ban 200 rubelre tesszük. Békeidőn csak felé-nyit er. — Hat mi ez a 14 millió rubel, ha meg-gondoljuk, hogy a háboru miliárd rubeleket nyel el? Látni való tehát, hogy szembeállítva azzal a kolosszális áldozattal, melybe nekünk a háboru kerül, 70,000 embernek sőt háromszor annyinak elvesztése is nem nagy kár nekünk. Nagyobb kár az, a mit a fiatal katonáknak a távoli csataterre elszállítása okoz; és e tekintetben igazán kár min-den katonáért s még inkább minden tisztért, a kit elvesztünk, mikor már annyit kölcsönzünk rá. A tiszték, mint a megelőző háboruban is, két-százalékát képezik a veszteségnek.

Most már tehát eléggé megismerhetjük a magosos muszka gondolkodást, írja a „Hon”, mely az embert annyira sem becsüli, mint más civilizált ország a barmot.

A porta jegyzékéről, melyben a hatalmak jó szolgálatai vannak kikérve a béke érdekében, azt írja a berlini „Nordd. Allg. Ztg”, hogy abból meglátszik ugyan, hogy a török államférfiak szá-mot vetettek hazájuk helyzetével, de nem látszik

gyalu és fűrés; recsegő hangja. Az asszony jó megy a szobából könyhőhá s meg vissza. Minden oly csinos, oly tiszta és kézműves lakásban.

Csak hogy a két kis szoba üresége még felülőbb lesz, e szép fénylő tiszta napon itt az ötödik emelet magos régiójában. Az ablakból csak a fák hegyei látszanak, a házátok szélei s a folyton füstölő nagy cserép kémények megfede-tett tető.

A butorzat lakirozott, fénylő. Még a menyegző idejéből valók, valamint amaz üvegbl készült két virágcsokor, mely a kan-dalló párkányát díszíti.

Azóta nem szereztek be semmi újat, mert mialatt a nő szorgalmasan forgatta tűjét, a férj házon kívül pazarolta el idejét s pénzét.

Mind az mit képes volt tenni az asszony, abból állt, hogy gondolozza s megtarthassa azt a kicsit, mit a házhoz hozott.

Szegény, szegény Achille anyó! ő is egyike volt azoknak, kiknek volt elég kedvetlenségek a házi körben.

Az első évek különösen nagyon keserűn folytak le. Egy korhely részeges férj, gyermeke nem volt s mesterségénél fogva mint váironó kénytelen az egész napot négy fal közé bezár-kozva tölteni, mindig egyedül, egy magános, zaj-talan, gyermekhangtól s lármától üres házban, érezve az órák egyhanguságát, hol nincs egy kis kéz, mely összebontsa néha a gomolyát, apró lá-bak, melyek annyi port vernek fel, s oly kedve-sen ugrándoznak . . .

(Polyt. köv.)

az, hogy tiszta tájékozottsággal bírnának az európai diplomácia hangulatáról. A török jegyzék emlékeztet Thiers utjára a francia-német háború idején. Thiers is azt hitte akkor, hogy a hatalmak Franciaország részére fognak állani, de mikor belátta csalódását, kénytelen volt Franciaország direkt tárgyalásokba bocsátkozni a győzedelmes ellenféllel. És nagy hasonlatosság van a mostani és az akkori helyzet között. Ezért — végzi a berlini lap — a török államférfiak jobb szolgálatot tennének hazájuknak, ha levonnák a tanulást a francia-német háború idejéből, mert a hatalmak a berlini memorandum és a konstantinápolyi konferencia határozatait után elfoglalt tartózkodásukból nem fognak kilépni. — E pár sor híven fejezi ki a berlini kormány nézetét s hihetőleg az összes európai diplomácia magatartását is feltünteti.

Táviratok.

Belgrád, decz. 16. (D. Z.) Lesjanin ezredes átkelt a határon, harez nélkül megszállotta Szebenicát, Anjalicot és Topolnicát Nis előtt. Horvátország azredes Zajcsár előtt operál. Zdravković alezredes Negotinból Widdin és Adlie felé nyomul. Alimpics tknok jelenti: A török őrháradat Badovincenél rálátott a szerb előőrsökre, de eredmény nélkül.

A Drina annyira megáradt, hogy nem lehet rajta átkelni.

Hír szerint van egy szerb orosz-román egyezmény, mely szerint Románia Widdin bevételé után beszünteti az offenzívát, és csak egy orosz-szerb hadtest nyomul Sophia és Drinápoly ellen. Az utóbbi napokban 240 orosz lépett szerb szolgálatba.

Köln, decz. 17. A Kölni Ztg. megerősíti, hogy a mediátionak a török körjegyzésben megjelölt alapja Berlinben épen nem látszik elfogadhatónak.

Bukurest, decz. 17. A török körjegyzék az orosz diplomácia itteni körében a legkedvezőtlenebb benyomást tette. A megadandó részletes reformoknál a megadott általános reformokkal szemben hangulkozóssága, az ottani birodalom integritásához való ragaszkodása és a pusztán és egyedül mediátionra való felhívás, elnémit momentumok az új török okiratban. Igazolták ezek az orosz diplomáciai körökben már hetek óta fennálló azon meggyőződést, hogy Plevna eleste után a porta részéről észinte előzékenységre nem lehet számítani. (Pol. Corr.)

Athenae, decz. 17. A porta, hogy a Kréta szigeten fenyegető veszélyt elhárítsa, elhatározta Krétának ugyanazt az autonóm állást megadni, a mivel Samos bir. — Athenaeus teznaz ismét népi demonstráció volt a háború mellett. (Pol. C.)

Bukurest, decz. 17. A császár ma délelőtt 11^{1/2} órakor a pályaudvarra érkezett; a fejedelem, a klérus, a polgármester, Górcsakoff hg., Górcsineanu és a hatóságok fogadták. A néptömeg hurákkal üdvözlö a császárt.

Osman pasa capitulációja.

Osman pass capitulációjáról a „Daily News” a következőket jelenti: . . . Száz ágyú dolgozott 4 órán át s minden pillanatban várták a támadás megújítását az egyik vagy másik részről. 12 órakor a tüzelés mindkét részlől gyöngyöbb lőn s csakhamar megszűnt. Fél óra múlva a fehér zászló lobogását lehetett látni az uton, mely a Vid-hidon át vezet. A fehér zászlót az oroszok részéről kitérő örömköltés üdvözlé. Nehány pillanat múlva egy török tiszt lovagolt a hidon át, kezében szintén fehér zászló volt, Ganetzky tábornokhoz ment, ott időzött kevéssé, aztán visszatért.

A tábornok azt felelte neki, hogy csak a pasa rangját viselő tiszttel értekezhetik. E közben Skobelev tknok 30—40 tagból álló kísérettel előrelövagolt s most tétleg a törökök fegyverei alatt állott. Skobelev azt beszélt, hogy a 48-iki magyar háború alatt a magyarok capitulációt jelentettek be, az osztrák tisztek a magyar táborhoz közeledtek s a magyarok ekkor lőttek az osztrák tisztekre (P!) Itt ilyesmi — ugymond az angol levelező — nem történt. Skobelev zsebkendőjét lobogtatá, a mit a törökök barátságosan viszonoztak. Csakhamar bejelenték, hogy Osman jön.

„Maga Osman!” — kiálták mind meglepetve. „Fogadjuk illő tisztelettel!” — szólt egy orosz tiszt.

„Igen — felelte a másik — mindnyájan salutulunk neki s a katonák praesentálják előtte a fegyvert!”

„Ó derék katona s úgy védte magát, mint egy hősi!” — mondá a harmadik.

„Ó jelenkorunk legnagyobb hadvezére — mondá Skobelev, ő megmenté hazáját becsülettel. Én kezet nyujtok s megmondom ezt neki!”

Rövid vártatva, két lovas jött. Az egyik kőzatonka, a másik tiszt. A tiszt igen esinosan volt öltözve, új keztyűje volt. Legfőjebb 35 éves lehetett.

„Ez nem lehet Osman pasa!” kiálták mindnyájan. Ez Tefik bey volt, Osman pasa tábornoki főnöke.

Üdvözölték, midőn megjött. Franczián szól, de lassan, mintha kevére a szót. „Osman pasa — aztán hallgatott tíz percig — megsebesült!” „Reméljük, nem súlyosan!” — felelte Skobelev.

„Nem tudom.”

„Hol van exelája?”

„Ott — s a bey egy kis hátra mutatott.

Az alkudozások megkezdődtek, s néhány perc alatt véget értek. A kapituláció föltétlen volt. Ozman pasa kocsiba szállt s Plevna felé ment. Miklós nagy herceg szintén oda lovagolt, s „mint erről Ozman értesült, visszatért kocsijában. 50 kózákat kísért a pasát s 25—30 török tiszt kísérték pony lovakon. A tisztek, mind fiatal emberek voltak, egy sem lehetett a 30-on tul.

A nagyherceg a kocsihoz lovagolt s néhány percig a két ellenséges hadvezér némán nézett egymás szemébe. Azután a nagyherceg a pasának nyújtá kezét, megszorítá azt és így szólt: „Üdvözlöm önt Plevna védelméért, e védelem a történelem egyik legfényesebb lapját alkotja.” Ozman pasa fájdalmasan mosolygott, és sebe dacára fölkel, mondva valamit, a mit nem lehetett érteni. Az orosz tisztek ezt kiálták: Bravo! bravo! — és salutáltak a pasának. Károly fejedelem is oda jött s kezét nyújtá Ozman pasának.

Ozman pasa kényelmes, kék kabátot viselt, minden tiszti jelvény nélkül és vörös text. Hatalmas erős ember, tömött fekete szakállal, az őszülések rajta semmi nyoma. Erős római orra van és fekete szeme. Arcza komoly s nagy erőlyre mutat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház tegnapi ülésének elején, Tisza m. elnököt beléptekor zajosan megéljenézték — Szontagh (somogyi) hivatkozva a vasárnapi népgyűlés után történetekre, megjegyzi, hogy a mennyiben rendezzük vagy kihágás történt, nem kételkedik az iránt, hogy a kormány a maga hatáskörében intézkedik. Mivel azonban a történet események egy képviselő, Tisza K. immunitását is érintik, kérdi a ház elnökét, tett-e, vagy mit szándékozik tenni a történet megtorlására.

Ghy G. y elnök hivatalosan a dologról még nem értesült, de arról, hogy a miniszterelnök lakása előtt törvényellenes merénylet követett el, a közönségesen tudvalévő adatok szerint nem kételkedhet. Szólt nézete is az, hogy Tisza K. immunitásának megsértését a ház közönségesen nem nézheti. Elnöki kötelességének tartja felszólítani az igazságügyminisztert, hogy a történetet vizsgálja meg, s a mennyiben törvényellenes cselekvények történtek, azok megtorlása iránt intézkedjék, mindenesetre pedig tegyen a háznak jelentést.

Tisza miniszterelnök: miután az események a ház kebelében szóba hozattak, előzetesen is felhívom a házat a történetről. A képviselői immunitás megsértéséről nem fordult a ház elnökéhez, s a háztól függ, mit akar e tekintetben tenni, s azon nézetben van-e, hogy az immunitás megsértésének akkor is, ha az illető képviselő egyuttal a „kormány tagja” a népgyűlés megtartását nem ellené, s azon nézetben volt, hogy a rendezők közt legalább a törvényhozók ügyelni fognak a törvény megtartására. Értésíté az illetőket, hogy küldöttséget elfogad, de ha tömegesen jönnek, senkit sem fogadhat el, mert összecsoportosult néptömegek által Magyarország politikájára megfélemlítési kísérletet tenni nem szabad. A küldöttség tagjai nem külön, hanem a tömeggel együtt jöttek fel, legalább annak megérkezése előtt elfogadás végett senki sem jelentkezett. Ennél fogva tudatá a küldöttséggel, hogy az nap senkit sem fogadhat el. Erre egy Sztupa, mint Helfy igyekeztek az illetőket eloszlásra bírni, de hangjuk elveszett a pusztában, átvették a vezérletet mások, s kezdődött a zsidó, s lakásának kövekkel dobálása, melyekből pár példányt örök emlékül megőriz.

A katonaság ekkor előállott, de a polgári rendőrség közelépté folytán nem érintkezett a néppel, s a rendőrség ezt eloszlátá, s a nép utközben a szabadlevő párt alakai előtt is rendetlenkedett, ovvel is mutattva, mennyire tiszteli Magyarországot törvényhozóinak szabadságát. Maga oka annak, hogy a rendőrség az utcán a gyűlés után mindjárt nem oszlátá szét a tömeget, mert nem hihető, hogy oly nevek mellett is, a minők a tüneményt rendezték, ily rendetlenségek történhetnek. — Utcai tüntetésekkel pressiót gyakorolni akár a bel-, akár a külpolitikára, a békés polgárok nyugalmának megzavarását tenni nem szabad, s szólt nem is fogja azt megtenni. E tekintetben számít minden józan hazafi, s a ház tagjai támogatására, s a midőn ez első esetben a kötelességszerű szigor alkalmazandja, csak kötelességet teljesíteni, s ha szükséges látja, a népgyűlések tartását is eltiltandja. (Élénk helyeslés.)

Simonfi E. nem vitatta, megsértett-e Tisza képviselő immunitását, s nem ellenzi a vizsgálatot, sem az immunitás megsértésére szükséges intézkedések megtételét.

Madarász szerint nem lett volna semmi baj, ha a miniszterelnök a küldöttséget meghallgatta, s ennél jobb, minél többeket nyugtathat meg. A kihágások büntetése a törvény utjára tartozik, de abszolutizmus lenne a népgyűlések betiltása által a kérés nyilvánításának megakadályozása. Alkotmányos országban az, a ki oly fáklyásmeneteleket rendezett, hogy azok zaja a királyi palotához felharsogjon, magának tulajdonítsa, ha a fáklyázenek után macskazenére érdekesíté magát.

Tisza m. elnök megjegyzi, hogy csak de-

putáció és nem tömegek meghallgatását ígérte meg. Azon bizonyos fáklyásmenetet, melyről előtte szólt, nem rendezte, de bizonyos fók egy járt, mint a t. képviselő urak, hogy túlvitték a dologt mások, s oly dolgok történtek, a melyeket szólt nem akart. Nagyon veszélyes játék az illető urakra nézve most is ez, mert mások veszik kezébe az irány adását, ők is el fognak általa sodortatni. Az ország ügyeit nem utcai demonstrációk, hanem a kormány s törvényhozás útján kell vezetni, s ha ez nem tetszik az ország közvéleményének, a választásoknál módja van az illetőket megbuktatni, s a mostani kisebbségre bízni. Az abszolutizmus felidézésére nézve azok követnek el hibát, kik az alkotmány szabadságát ily törvényellenes fellépéssel sértik.

Gr. Apponyi Albert határozottan kárhoztatja s sajnálja a polgári közszabadsággal történt visszaélést. A belügyminiszter az ilyen esetében helyesen teljesítendő törvényes kötelességét, s ha az alkotmány s törvény korlátai közt teljes szigorral jár el, szólt támogatására számíthat. A ház által kimondandó lenne, hogy elvárva, miként a rendőri uton a megtorlás meg fog történni, a ház nem látja be a maga részéről való intézkedés szükségét.

Szontagh (somogyi) magánvéleménye az, hogy a képviselői immunitás is érintve van; de az a jövő kérdése, hogy minő további határozatok lesznek e vizsgálat folytán szükségesek. Elfogadja az elnök indítványát.

Römet e tárgy fölött egyszerű napirendre tért indítványoz

Paczolai szerint az ügyelőlegesen az immunitási bizottság elé tartozik, s csak ennek véleménye alapján határozhat a ház. — Tóth Vilmos helyesli az elnök indítványát. — Simonfi E. szerint annak elfogadása előtt kimutandó, vajjon egyáltalán fordult-e elő az immunitás megsértése. Ilyesmit a jelen esetben senki sem jelentett be. A napirendre tért indítványozza. — Vidlicskay pártolja Paczolai indítványát.

Németh Albert figyelmezteti az elnököt, hogy a szabadelvű kör tagjainak immunitása is megsértett. — Ghyozs szerint azon privát gondoskodjék magáról. — Almásy ellene nyilatkozik az elnöki indítványnak.

A ház az elnök indítványát fogadja el.

A ház december havi költségvetése megszavaztatván, tárgyalás alá vétetett az indemnitvjavaslatt.

Lichtenstein azt látja, hogy a kormány pénzügyi politikája nem alkalmas arra, hogy az országot a nagy deficitektől megmentsse. Az 1877-ik évben — a miniszter minden jószolgatásai dacára — 34—36 millió lesz a deficit. A jövő évi előirányzat az addigi gondolkodásnak folytatása, ily politikára szólt nem ad felhatalmazást.

Szólt e kormány részére nem szavazhatja meg a bizalmat involváló indemnitv. (Helyeslés balról.)

Cs.ánády e hitehagyott kormánynak, az elárult nemzet miniszterelnökének, ki megtagadta politikai hitelveit, a nemzetet az anyagi megsemmisülés szélére vezette, nem szavazza meg a tvjavaslatot.

Széll miniszter: Az indemnitást soha se tekinté bizalmatlanság kérdésének, hanem egyszerű felhatalmazásnak az államháztartási gépezet vezetésére, a mely szólt szerint az ország kára nélkül egy kormánytól se tagadható meg.

A javaslatot, eltekintve a bizalom kérdésétől, az ország érdekében elfogadásra ajánlja.

A ház a tvjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben változatlanul elfogadja.

Az angol kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról szólt tvjavaslat vita nélkül elfogadtatván, a ház folytatta a büntető-tvjavaslat tárgyalását.

A 327—332 §§-ok Zay ismétett indítványának mellőzésével változatlanul elfogadtatván, a m. elnökhöz intéz

Interpellációk

Ürményi Miksa. Kiemelvény, hogy Törökország egy körjegyzésben felkérte a hatalmakat béke közvetítésre; megjegyzi, hogy e körjegyzék Plevna elestének lehangoló benyomása alatt indult ki Konstantinápolyból. — Plevna és Ozman belesznek vése a jövő nemzedékek ifjainak szívébe, a mikor tanulni fognak lelkesedni és küzdeni a hazáért. Ha még az élők sorában van, ez elismerés, melyet egy idegen nemzet fia nyujtanak, irlesz az ő sebére.

E monarchia minden polgára osztozik azon óhajásban, hogy a béke helyreállítassék, s tartoznak a közvéleménynek avval, hogy a kormánynak módot adjunk az e kérdés iránti nyilatkozására. Kéri a m. elnököt, hogy interpellációjára eddigi szokásától eltérőleg válaszoljon. A kormány több mint egy éven át fenn hagyta állani azon véleményét, hogy politikája a keleti kérdésben meg egyezik az ország közvéleményével. S a mióta az ország látni kezdi, hogy tévedésbe ejtetett, a kormány sok ügyességgel rejtélyes homályba burkolja intencióit, a mit alkotmányos eljárásnak épen nem nevezhetni. A kormány azt mondogatja, hogy a mi érdekeink meg lesznek óva, pedig egyes érdekeink, a béke fennmaradása, az ország dignitása máris meg van sértve. — A szerbek, oláhok, montenegróiak nem állóznak hiába vért és pénzt, területi nagybőrdésért barcoznak, s a kormány mégis avval biztat, hogy érdekeink meg lesznek óva. Két évvel ezelőtt, egyszerű izenet

Nándorfehérvárba elég lett volna e háború megelőzésére; az orosz seregek, ha mi határozottan ellenezték, nem mehetek volna át a Pruthon, s Németország bizonyára nem támadott volna meg minket csak azért, hogy békét akarunk. Vajjon mit jelent a hármasszász szövetség fennállása egyidejűleg az orosz-török háborúval? Semmi egyebet, mint hogy mi hallgatva nézzük, mi minden történi érdekeink ellen. — E kétszinteségben sok politikai immoralitás és nagy Liba fekszik.

Ily politika mellett a Balkán félszigeten oly alakulások fognak támadni, hogy a háború, hogy érdekeink még fokozottabb megsértése csak az idő kérdése lesz. Előkezett a perc, hogy a kormány erőfesz. fellépése által igazolhatja politikája céljait és sikereit, ha csakugyan a békepolitika volt az, a mit helyeselt. Interpellációjá a következő: Szándékozik-e a kormány a monarchia befolyásának jltaba vetésével oda hatni, hogy Orosz- és Törökország közt béke jöjjön létre nagyban és egészben a statusquo anto bellum és a párisi szerződés alapján?

Ezzel az ülést véget ért.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Udvarhelymegyei tisztújítás.

S. Z. Udvarhelyt, 1877. decz. 17.

Tegnapelőtt kezdődött meg és ma végződött be a tisztújítás Udvarhelymegyében.

A folyó hó 15-én d. e. 10 órára összehívott alakuló, illetve tisztújító rendkívüli közgyűlés sorrendjében, az érdekes megnyitó beszéd után 2-ik sorban az általános tisztújítás megojtése következett. Ezt megelőzőleg a kijelölő bizottság következőleg alakított meg főispán ur 6 mlgának elnöke alatt: a. m. a) a megyei bizottmány által megválasztottak: Demeter Endre praepost-plebánus, K. Horváth János és Jakabházi Zsigmond; b) Főispán 6 mlga által kinevezettek: br. Kemény Béla, br. Rauber Nándor és br. Gáméra Gusztáv.

Alispáni állásra jelöltettek: dr. Török Albert, volt alispán és Sebesi Ákos ügyvéd. A választás, növezzerinti szavazás kértvén, elrendeltetett, de Sebesi Ákos látván, hogy agy sem fogna megválasztatni, midőn a választók fele része már szavazott, az addig nyert 4 szavazattal visszalépett, és alispánnak dr. Török Albert kijelentette.

Főjegyzőnek kijelöltettek: Kénosy Béla volt aljegyző és Henter Antal volt főjegyző. Utóbbi szavazás előtt visszaléprén, előbbi főjegyzőnek kijelentette.

Árvaszéki elnöknek Henter Antal elestével Ferenozsi Pál addigi elnök választott meg. Pénztárnoknak; Elekcs József a volt számvévő. Tiszti ügyészek: Pálfi Ferenc addigi tiszti ügyész.

Árvaszéki elnököknek: Sebessy Albert volt keresztturjárai szolgabíró és Kovács János sz. udvarhelyi városi tiszti ügyész; számvévőnek: Bedő István, volt árvaszéki elnök.

Első aljegyzőnek: Gergely Lajos addigi árvaszéki elnök; második aljegyzőnek: Lukácsfi Dénes újból, és harmadik aljegyzőnek: Sebessy Ártur újból.

Homorod-járási szolgabírónak közfelkiáltással Jakab Gyula újból, segédjének: Benedek Imre újból.

Udvarhely-járási szolgabírónak, szavazás útján Görök Gáspár újból, segédjének szavazás útján Tál Sándor, ki eddig a homoródi járásban volt szolg. irnok.

Keresztur-járási szolgabírónak, szavazás útján, Szentkirályi Árpád, segédjének közfelkiáltással Jakabházi Béla sz. kereszturj. jegyző.

Az erdősi állás pályázó hiányában betöltetlenül maradt.

A főorvosi állásra 3 jelölt közül szavazattöbbséggel dr. Szabó Lajos, kereszturi gyakorló orvos, keresztturjárai orvosnak: Lengyel József e járásnak veterán érdemes orvosa, és homorod-járási orvosnak: Simonfy Sámuel, mind hárman közfelkiáltással.

Állatorvosnak: Pál János újból, közfelkiáltással.

Tegnap a főorvosi választás eredményének kihirdetése után, K. Horváth, János bizottmányi tag, igen szép szavakkal tolmácsolta a megye érzelmeit dr. Fejérvári Lajos érdemben megöszült eddigi főorvos iránt, ki 20 éven tul szolgálta megyénk közegészségügyét és pedig sokszor a legválságosabb viszonyok közt, egész buzgóssággal és odaadó hűséggel, s kit muldólagos szembaja egy időre kényszerített arra, hogy a megyei szolgálatból visszavonuljon, és egyszerűsind indítványozta, hogy a megye közönségének elismerése jegyzőkönyvre vétetvén, a kivonat kézbesítése mellett, erről egy küldöttség által értesítessék.

Erre megyénk előkellő férfiai versenyeztek elismeréseik kijelentésében, s a többek közt Tibád Antal orsz. gy. képviselő és megyei biz. tag, K. Horváth János indítványát azzal töltötte meg, miszintén elfogadtatott, hogy intézessék egy felirat a belügyminiszter urhoz, hogy az érdemben megöszült volt főorvos, ő felsége által megfelelő megdíjazban részesítsék.

Ezután megválasztott a küldöttség indítványozó K. Horváth János vezetés alatt, br. Kemény Béla, dr. Török Albert alispán, Tibád Antal orsz. gy. képviselő és Szabó Károly biz. tagok személyében, kikhez még többen is csatlakoztak, s kik a gyűlés berekesztése után elsiettek

dr. Fejérvári Lajos lakására és megbízatásukat teljesítették.

Magam is jelen voltam e megható cselekvényénél, hol nemcsak a lelkes szavak, hanem bele vegyűlő örömkönnyek is hangosan hirdették azt, miszerint a megye nemcsak pénzzel, hanem szívből jövő háláérzelmek nyilvánításával is meg tudja jutalmazni érdemes megöszült tisztviselőit.

A mai gyűlés elején a főispán ur 6 mlga kinevezte: Pál Albertet tisz. főjegyzőnek; Daróczy Imrét, Simé Ferenczet, Szabó Domokost, Gamera Oszkár bórót, Lészky Károlyt, Gyárfás Endrét és ifj. Daniel Gábort tisz. aljegyzőknak; Szabó Károlyt, dr. Nagy Samut, Márton Jánost, Sebessy Ákóst és Daraghi Bélát tisz. ügyészeknek és végül: dr. Fejérvári Lajost, dr. Mezei Ödönt és dr. Krausz Frigyes tisz. főorvosoknak.

Ezután választattak a különböző választmányok és bizottságok.

Nagyobb érdekeltségű csak a közigazgatási bizottság kisorsolt tagjainak helyeibe eszközölt választás lévén, főleltem, hogy a kisorsolt 4 tag és az elhalt Xörök Pál helyébe megválasztattak: Tibád Antal, Pap János és Gamera Gusztáv bár újból; Kassay Ignác és Jakabházi Zsigmond újak.

Végül a fölesketett tisztikar dr. Török Albert alispán talpraesett beszédjével ajánlotta magát a megye bizottmányának.

Ezzel befejeződött a tisztújítás, mely már azelőtti napokkal izgatottságban tartotta a megyét, de mely mégis elég csendesen folyt le, mert Bartha Miklós juabb keletű martyr hazafi említésre nem is érdemes fészkelődése nem valának képesek port verni föl.

r.—l.

TÖRVÉNSZÉKI CSARNOK.

A Wagner-Percel párbaj-ügye a budapesti törvényszék előtt.

A vádlottak padján a következők foglalnak helyet: Wagner László, Szűry Dénes, Leóvey Sándor, Ivánka Oszkár és Szitányi Ödön.

A tárgyalás d. e. 9 órakor vette kezdetét Wagner kihallgatásával, mialatt a többi vádlott elhagyá a termet, Wagner rendkívül izgatottnak látszott, de azért szilárd hangon felelt a hozzá intézett kérdésekre.

Wagner László 36 éves, budapesti születésű, helvét hitvallású, nős, gyermeke nincs, foglalkozására nézve megyei tanár. A hozzá intézett kérdésre beismeri, hogy Percel Aurélt ő hívta ki párbajra, s azt egy lövése leteríté. Azon kérdésre, hogy mi oka volt neki Percel Aurélt párbajra kihívni, Wagner a következő feleletet adta:

Percel Aurélt azon meggyőződésben hittam ki párbajra, hogy ő a köztem és nóm közt levő családi viszonyt oly mérvben sértette meg, miszerint ezt tennem férfiai kötelességemnek véltem. És miután Percel Aurélt a segédek felhívására dacára sem adott magyarázatot: a párbaj kikerülhet nem volt. A párbajban véleményem szerint meg kellett történni, bár ki kell jelentenem, hogy nomet kárhoztatni nincs okom.

Ennél fogva Szűryt és Leóveyt megbizta, hogy Percelnek a kihívást adják tudtára. Percel igen lovagiasan viselte magát, miután a kihívás tudtára adatott. Ő maga csak a megelőző este, szept. 25-én tudta meg a párbaj helyét. Másnap reggel 7 órakor találkoztak az ellenféllel és segéleivel az osztrák állam-vasut indóházánál, honnan a rákospalotai erdőre mentek ki. A segédek ott kijelölték a helyet, kimérték a távolságot. A fegyvernemet ő akarta, hogy az pisztoly legyen, mert azt akarta, hogy a párbaj komoly legyen. Ezért ő eleinte 3 lövést és 15 lépés távolságot kívánt, de később beleegyezett az egy lövése és 20 lépés távolságba. Ő az indokot, mely miatt ellenfelét párviadalra hívta, tudatá segédeivel, kik teljesen osztoztak nézetében s helyeselték eljárását. A kibékítést a segédek megkísérelték nála, de határozottan kijelenté, hogy annak helye nem lehet. Wagner az elnök kérdésére határozottan kijelenti, hogy szándéka volt ugyan ellenfelét megölöni, de megölni nem. Ugy ezelőtt, hogy halálosan ne találjon.

A tárgyalás d. u. fél 2 órakor fejeztetett be. A törvényszék a következőleg hirdeté ki az ítéleteket:

Wagner László a párviadal büntetésében beismerése alapján bűnösnek mondatott ki, és tekintettel arra, hogy az halállal végződött, 1 évi börtönrre ítélt el, azonkívül tartozik az eljárási és rabtartási költségeket viselni.

Szűry Dénes, Leóvey Sándor, Ivánka Oszkár és Szitányi Ödönt szintén bűnösöknek mondá ki a törvényszék, mivel a párbajt illetleg mindannyian beismerésben vannak. Tekintettel továbbá arra, hogy nem követtek el minden lehetőt a párbaj elhárítására, egyenlően mindegyik 3 havi börtönrre és a rabtartási költségek fedezésére ítéltetett. A büntetés az ítélet jogerőre emelkedése után lép életbe.

A vádlottak és a kir. ügyész felebeztek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A magyar tudományos akadémia ülése. (Decembar 17.)

Az akadémia egyik szerény, de derék tagjának emlékét ülte meg mai összes ülésén. Gal-

gondnoki.

Árlejtési hirdetés.

A kolozsvári m. k. tudomány-egyetem könyvtári helyiségek ablakai-nak tűzbiztos vastáblákkal ellátása, valamint az Erdélyi múzeum-kertben levő állattani intézeti fő-épületnek villámhárító készülékkel leendő beállítása s teljes elkészítése, melyek költségei a nagymélt. m. k. vallás és közoktatási miniszter urnak i. évi október-hó 28-án 27,803 — 1877 sz. alatt kelt leiratával helyben hagyott építési költségtervezet szerint együtt o. értékű 988 frt 61 kban állapítottak meg, — tartandó nyilvános ár-lejtéssel a m. k. államkincstárra nézve legelőnyösebbnek ígérkező vállalkozó útján fog eszközölni és biztosítani. — Az árlejtési tárgyalás határidőjéül **1878. évi január-hó 11-dike délelőtti 10 órája**, a 17-dik számú gondnoki irodai helyiségbe tűzetik ki.

Vállalkozni szándékozik azon figyelemzetéssel hivatnak meg, miszerint a megállapított építési összegnek 6%-zalékát készpénzben, vagy árfolyam szerinti hazai értékpapírban bánatpénz gyanánt magokkal hozzák, melynek hiányában a vállalkozó szótani nem lehet.

A vonatkozó ügyiratok és építési feltételek az egyetemi gondnoki hivatalban előlegesen is, bár mikor megtekinthetők.

Kolozsvárt, 1877. december-hó 16-án.

LAPOSSY MÁRTON, m. k. e. gondnok.

Sz. 2479. — 1877.

(469)

(2—3)

Hirdetmény.

Torda-Aranyosmegye Torockói járásában, a Torockói uradalom hivatalos birtokosainak 11 községben névvel: Torockó, Torockó-Szt.-György, Bedelő, Gyertyános, Borév, Vidaly, Lunka, Alsó-Podása, Felső-Podása, Alsó-Szolasva és Felső-Szolasva községekben arányosított, s a községekkel egyesített korcsmárlási joga — községenként **január 1-től 1878 kezdődőleg** két egymástán következő évre, összesen 14,151 frt. kikiáltási ár mellett, melynek 10% bánatpénzül leteendő

1877. december 23-án d. e. 9 órakor

Torockón, a szolgabírói irodán nyílt árverezés útján bérbe fognak adni, hol is az árverezési feltételek, a hivatalos órák alatt bár mikor is megtekinthetők.

Torockó, 1877. december 14-én.

TARSOLY GÁBOR, h. szolgabíró.

Sz. 96. — 1877.

(471)

(2—3)

b. megb.

Hirdetmény.

Alföldi kir. közjegyző által ezennel közhírré tétetik, miszerint a kolozsvári kir. törvényszéknek 10,954. — 1877. sz. alatti végzésével a „Victoria” biztosító társaság esődtömegéhez tartozó ingóságok u. m. bútorok s különféle irodai felszerelvények elárverezése elrendelvetén, annak a „Victoria” biztosító társaság piacersi helyiségében leendő fogadtatására, határnapul folyó évi december-hó 27-ik napja d. e. 9 órája tűzetik ki.

Kolozsvárt, 1877. december 17.

DORGÓ ALBERT, kir. közjegyző.

Nem hivatalos.

SÁJTON:	HUSNEMÜEK:	HALAK:
Groyer. Emmenthaler. Parmesan. Strachino. Gorgonzola. Eidamer. Romano. Liptói. Quargel. Neufchatel. Fromage de Bris. Havarti. Tauxenberger. Schwarzenberger. stb. stb.	Mortadella. Nyolcsajt. Pött sonka. Nyelv. Szarvasgombás májos. Lengyel kolbász. Pácolt sonka. Strassburgi kolbász. stb. stb.	Sardinia. Sardella. Oroszhal. Rinnhal. Angolna. Hízalt haring. Pisztrang olajba. Caviar. Rákfark. stb. stb.

Legnagyobb választék kávékból.	Kitűnő Hengerlisztek naponta friss ÉLESZTÓ.	„Suchard” CHOCOLAD és Pralinék
--------------------------------	---	--------------------------------

Csiki testvérek fűszer-, liszt-, ásványvíz-, csemege- és bor üzlete Kolozsvárt.

Legnagyobb THEA-, RUM LIQUER raktár.	Bel- és külföldi ASZTALI és csemegeborok Pezsgők.	Kőbányai kiviteli-sör egyedüli RAKTÁRA.
--------------------------------------	---	---

Francia (glasirt)-, Sultan-, candirozott-, és sugat-déligyümölcsök.	Bel- és külföldi Fondan — és Bonbonok.	KARÁCSONFÁRA Diszek-, szines Gyertyák-, Gyertyatartók.
---	--	--

(465)

(3—8)

1628. — 1877

(464)

(3—3)

a. 684.

Haszonbéri hirdetmény.

A nagyalmási rom. kath. alapítványi uradalom mezőgazdasági birtokai, az erdélyi rom. kath. Statusigazgatótanácsának irodájában (Kolozsvárt belső-tordautca 10-dik szám alatt) megtekinthető feltételek alatt, **1878-diki február-hó 15-dik napjaig**

ugyanott benyújtandó zárt írásbeli ajánlatokra haszonbérbe adatnak.

Az erdélyi rom. kath. Statusigazgatótanácsától.

Kolozsvárt, december 4-dikén, 1877.

PÁLL SÁNDOR, alelnök.

Ifj. FILKER ELEK, titkár.

(472)

(1—2)

Kiadó vendégfogadó!

Maros-Vásárhelytől Deák Ferencz utcában

a „NAPHOZ”

czimzett huzamos évektől fennálló, jó hirben lévő **vendégfogadó**, jövő év Szent-György nap-tól kezdve, több évekre haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet tulajdonos Müller Józseffel személyesen ugyanott.

(456)

(5—5)

!! TELEPHON !!

Ezen újtalálmányú távbeszélő-készülékek párjával (az-az teljes készülékkel), a melyekkel mérföldekre terjedő távolságokra élő szóval mulathatni, s a melyek **gyárak, szállodák, irodák** sat. számára megmérhetlen fontosságúak, 9 frtért szolgálunk, a szükséges vörösrészdronny vezeték méterével 15 krért. Nem működő készülékeket visszavesszük, vagy kicseréljük. — A laikus is képes kezelni a telephont. — Minden készülékkel egy magyarázat jár. — Az ár beküldése, vagy utánvétel mellett kapható

Flamm E. és társától,
Budapest, váciutca 12. sz.

1878

IGÉRVÉNYEK

hitel-sorsjegyekre | bécsi-sorsjegyekre

4 1/2 frt. és bélyeg, | 2 1/2 frt. és bélyeg,

mindkettő együtt csak 6 1/2 frt. és bélyeg.

fő-nyeremény **400,000 forint** fő-nyeremény

Húzás már **1878 január 2-án**

Mindenemű bel- és külföldi eredeti sorsjegyet, legújabb veretű arany és ezüst pénzt ajánl karácsoni és újévi ajándéknál

(463)

„MERCUR”

vezetőségének váltóüzlete

csak Bécsben, Wollzeile 13. sz.

Karácsoni és újévi ajándékok

NAGY JÓZSEF arany- ezüstműves és ékszerárús Kolozsvárt,

főter br. Józsiha-ház 9 szám.

Ajánlja a n. érd. közönségnek jól berendezett és a legnagyobb csinnal kiállított **bécsi és külföldi arany- és ezüst ékszeráruinak dús raktárát** és kihazasítási arany- ezüst és ékszer áruit legintányosabb áron, úgy ódon arany- ezüst és kőves tárgyakat megvesz, vagy njakkal becserél.

(Óvásul.) Raktárámban minden egyes tárgy valódisága a m. kir. bélyeggel van hitelesítve.

(400) (8—*)

10% árleengedés!

(455)

Karácsonyi és újévi AJÁNDÉKOK.

Hogy a nagyérdemű közönség kedves gyermekeik és szeretettjeiknek minél nagyobb mérvű örömeiket szerezhessen, elhatároztam **f. hó 10-től e hó végéig** ujonnan érkezett nagy választéku diszárak s gyermekjáték tárgyaimat az eddigi **határozott árból 10% (százalékkal) olcsóbban árusítani.**

Mély tisztelettel:

DEMETER JÓZSEF

(Kolozsvárt, főter br. Radák-ház.)

10% árleengedés!

(55)

(32—33)

Tűzifa eladás

és annak **gőzerővel való felaprítása**

Kolozsvárt a vasúti indóház mellett raktár helyiségben (volt csontliszt-gyár.)

1 öl vagy 4 köbméter apróra vágott tűzifa 13 frt 60 kr.
1/2 " " 2 " " hasábos tűzifa " 7 frt — kr.
1 " " 4 " " " " " 12 frt — kr.
1/2 " " 2 " " " " " 6 frt 50 kr.

házhöz elszállítva.

Nagyobb megrendeléseknél egyszerre, mint p. o. egy egész vagon mennyiségű fa kurtára felvágatása 8 frt. Tíz óra mul. 10 óra csak 1 frt.

Mintthogy a tűzifának mind eladásáról, mind pedig a felvágatásánál a legújabb időben sok visszalás üzemelt: a t. közönség kényelme tekintetéből egy fűrészszelet és fűrészel ellátott legújabb szerkezetű gőzfűrészt állítottam fel, melylyel alig 1/2 óra alatt 1 öl fát könnyűszerrel felapríthatni.

A valódi 4 köbméteres mértékről, az élek tömött rakásáról, valamint a fa jószágáról, a t. közönség a fennírt raktári helyiségben magának meggyőződést szerezhet.

Rendelvények elfogadtatnak a nevezett raktáron kívül Veisz József ur középüzte szűgletén levő és Vogel Károly ur hiduteza szűgletén levő kereskedéseikben.

Tisztelettel:

SZENTJÁNOSI FERENCZ.

(474)

(1—6)

Üveg-műmetsző (Glas-Graveur.)

Tisztelt vevőim egy rég nyilatkozott óhajának kívántam eleget tenni, a midőn **üvegraktáromban** egy üveg műmetszészetet rendeztem be, hol poharakra és bármínemű üvegre, a legszebb betűk, monogrammok, czimerek, köszöntők sat. minden kívántat írásmódban és igen jutányos árban metszettek.

Ez intézmény különösen ajánlható a t. vendéglátás és kávéház tulajdonosoknak, a menyinyiben ivóedényeiket névvel, vagy más ismertető jeggyel csekély díjért jegyeztethetik meg.

Rajz- és minta darabokat megtekintés végett készen tartok üzletemben, bel-magyarutca 4 sz. Dr. In c z e-ház

HUNWALD LIPOT, üveg és porcellán raktáros.

PÉNZ

kölcsönöket

5—6% kamatra

telekkönyvezett földbirtokra (ha nem tehermentes is) **1000 frttól** kezdve a legmagasabb összegig **törlesztésre**, 5000 forintot felüli kölcsönöket még előnyösebb módokat mellett gyorsan eszközöl a:

a hat. eng. általános IPAR- és KERESKEDELMI ÜGYNÖKI IRODA Kolozsvárt,

parisutca 19. sz. saját házában.

Értekezhetni posta útján, vagy személyesen naponta d. u. 1—4 óráig.

(43) (43—*)